

2021.

GADA ZIŅOJUMS

Padziļināta un paplašināta datu aizsardzība

KOPSAVILKUMS

edpb

European Data Protection Board

PADZIĻINĀTA UN PAPLAŠINĀTA DATU AIZSARDZĪBA. KOPSAVILKUMS

Sīkāka informācija par EDAK atrodama mūsu tīmekļa vietnē edpb.europa.eu.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) ir neatkarīga Eiropas iestāde, kura izveidota ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR) un kuras uzdevums ir panākt datu aizsardzības noteikumu konsekventu piemērošanu Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ). Kolēģija šo mērķi sasniedz, veicinot sadarbību starp valstu uzraudzības iestādēm (UI) un izdodot vispārīgus EEZ mēroga norādījumus par datu aizsardzības noteikumu interpretāciju un piemērošanu.

EDAK sastāvā ir ES uzraudzības iestāžu vadītāji un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU). Arī EEZ valstu (Islande, Lihtenšteina un Norvēģija) uzraudzības iestādes ir EDAK locekles, lai gan tām nav balsstiesību. Eiropas Komisijai un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas Uzraudzības iestādei (attiecībā uz jautājumiem saistībā ar VDAR) ir tiesības piedalīties EDAK pasākumos un sanāksmēs. EDAK atrodas

Briselē.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai ir sekretariāts, ko nodrošina EDAU. EDAK un EDAU sadarbības noteikumi ir izklāstīti saprašanās memorandā.

1. SVARĪGĀKAIS 2021. GADĀ

1.1. NORĀDĪJUMI SASKAŅĀ AR NOLĒMUMU LIETĀ *SCHREMS II*

Kā daļu no norādījumu sniegšanas darba pēc Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma lietā C-311/18 *Schrems II* EDAK sniedza ieteikumus un kopīgu atzinumu ar EDAU. Pēc sabiedriskās apspriešanas atjauninātie ieteikumi 01/2020 par pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim, papildina Eiropas Komisijas paredzētās līguma standartklauzulas attiecībā uz datu starptautisku nosūtīšanu un atbilst tām. EDAU un EDAK Kopīgajā atzinumā 2/2021 par līguma standartklauzulām attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm eksportētājiem ir sniegtas norādes par to, kā pareizi piemērot līguma standartklauzulas, ņemot vērā jaunās prasības saskaņā ar VDAR un nolēmumu lietā *Schrems II*.

1.2. EDAK UN EDAU KOPĪGAIS ATZINUMS PAR MĀKSLĪGĀ INTELEKTA AKTU

Pēc tam, kad tika publicēts Eiropas Komisijas priekšlikums regulai, kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta (MI) jomā, EDAK un EDAU pieņēma [Kopīgo] atzinumu 5/2021 par Ierosinājumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kurā ir izklāstīti saskaņotie noteikumi par mākslīgo inteliģenci (Mākslīgā intelekta akts). Kopīgais atzinums attiecas uz jautājumiem par priekšlikuma darbības jomu, uz risku balstītu pieeju un saskaņošanu ar VDAR, kā arī uz aizliegtiem mākslīgā intelekta lietojumiem, augsta riska AI sistēmām, pārvaldību un Eiropas Mākslīgā intelekta padomi, "regulatīvām smilškastēm" un mijiedarbību ar datu aizsardzības regulējumu.

1.3. SASKAŅĀ AR VDAR 65. PANTU PIEŅEMTS SAISTOŠS LĒMUMS PAR *WHATSAPP IRELAND*

Pamatojoties uz VDAR 65. panta 1. punkta a) apakšpunktu, EDAK pieņēma saistošu lēmumu nolūkā novērst vienprātības trūkumu par dažiem Īrijas uzraudzības iestādes kā vadošās uzraudzības iestādes (VUI) izdotā lēmuma projekta aspektiem attiecībā uz *WhatsApp Ireland Ltd. (WhatsApp IE)* un pēc tam paustajiem vairāku attiecīgo uzraudzības iestāžu iebildumiem. EDAK secināja, ka Īrijas UI būtu jāgroza tās lēmuma projekts par *WhatsApp IE* attiecībā uz pārredzamības pārkāpumiem, periodu, kurā jāpanāk apstrādes darbību atbilstība, un naudas soda aprēķināšanu.

1.4. PIRMAIS STEIDZAMĀIS SAISTOŠAIS LĒMUMS SASKAŅĀ AR VDAR 66. PANTU

EDAK pieņēma pirmo steidzamo saistošo lēmumu saskaņā ar VDAR 66. panta 2. punktu pēc Hamburgas UI pieprasījuma, kas bija pieņēmusi pagaidu pasākumus pret *Facebook Ireland Ltd. (Facebook IE)* saskaņā ar VDAR 66. panta 1. punktu. Ar pagaidu pasākumiem *Facebook IE* trīs mēnešus tika aizliegts *Facebook IE* vajadzībām apstrādāt to Vācijas rezidentu datus, kuri izmanto *WhatsApp*, pēc tam, kad bija veiktas izmaiņas pakalpojumu noteikumos un privātuma politikā, ko piemēro *WhatsApp IE* lietotājiem Eiropā.

EDAK nolēma, ka nav izpildīti nosacījumi, kas pierādītu VDAR pārkāpuma esību un pamatotu steidzamību attiecībā uz galīgo pasākumu pieņemšanu, tādējādi norādot, ka Īrijas UI nav jāpieņem galīgie pasākumi pret *Facebook IE*. Tomēr EDAK pieprasīja Īrijas UI prioritārā kārtā veikt likumā noteiktu izmeklēšanu; noteikt, vai šādas apstrādes darbības notika vai ne, un, ja tādas notika, vai tām bija pienācīgs juridiskais pamats saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 6. panta 1. punktu; un turpināt pētīt *Facebook IE* lomu.

1.5. EDAK ATZINUMI PAR LĒMUMU PROJEKTIEM PAR AIZSARDZĪBAS LĪMEŅA PIETIEKAMĪBU APVIENOTAJĀ KARALISTĒ

EDAK 2021. gadā sniedza divus atzinumus par Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumu projektiem par personas datu pienācīgu aizsardzību Apvienotajā Karalistē un ieteikumus pietiekamības atsaucēm saskaņā ar Tiesībaizsardzības direktīvu.

Atzinums 14/2021 attiecas uz personas datu pienācīgu aizsardzību Apvienotajā Karalistē saskaņā ar VDAR. Tajā novērtēti vispārējie datu aizsardzības aspekti Apvienotās Karalistes tiesiskajā regulējumā. Atzinumā aplūkota arī Apvienotās Karalistes valsts iestāžu piekļuve personas datiem, kas no EEZ pārsūtīti uz Apvienoto Karalisti tiesībaizsardzības un valsts drošības nolūkos. Arī atzinums 15/2021 attiecas uz personas datu pienācīgu aizsardzību Apvienotajā Karalistē, bet ir balstīts uz Tiesībaizsardzības direktīvu. Tajā analizēts lēmuma projekts par aizsardzības līmeņa pietiekamību, ņemot vērā ieteikumus 01/2021, kā arī attiecīgā judikatūra, kas atspoguļota ieteikumā 02/2020 attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem. Šis īstenošanas lēmuma projekts par trešās valsts pietiekamību saskaņā ar Tiesībaizsardzības direktīvu bija pats pirmais tāds projekts, ko iesniegusi Eiropas Komisija un novērtējusi EDAK. Ieteikumos 01/2021 [par] pietiekamības atsaucēm saskaņā ar Tiesībaizsardzības direktīvu sniegti norādījumi Eiropas Komisijai par datu aizsardzības līmeni trešās valstīs un starptautiskās organizācijās saskaņā ar Tiesībaizsardzības direktīvu.

2. EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS KOLĒĢIJAS DARBĪBAS 2021. GADĀ

Lai nodrošinātu VDAR konsekventu piemērošanu visā EEZ, EDAK izdod vispārīgus norādījumus Eiropas datu aizsardzības tiesību aktu precizēšanai. EDAK 2021. gadā pieņēma 14 pamatnostādnes un ieteikumus par tādiem tematiem kā paziņojumi par datu aizsardzības pārkāpumiem, rīcības kodeksi kā datu pārsūtīšanas rīki, kredītkaršu datu glabāšana, virtuālie balss asistenti un konkrētu VDAR terminu nozīme. No minētajām pamatnostādnēm un ieteikumiem EDAK pieņēma arī sešus dokumentus pēc sabiedriskās apspriešanas.

EDAK arī pieņēma 15 likumdošanas konsultācijas vai paziņojumus, kas adresēti ES likumdevējam vai dalībvalstīm.

EDAK sniedza atzinumus par konsekvenci, lai nodrošinātu, ka valstu uzraudzības iestādes konsekventi piemēro VDAR. 2021. gadā tā sniedza 35 atzinumus saskaņā ar VDAR 64. pantu. Šie atzinumi galvenokārt attiecas uz lēmumu projektiem par saistošiem uzņēmuma noteikumiem, akreditācijas prasību projektiem rīcības kodeksa pārraudzības struktūrai vai sertifikācijas struktūrai, kā arī līguma standartklauzulu projektiem.

3. UZRAUDZĪBAS IESTĀŽU DARBĪBAS 2021. GADĀ

Valstu uzraudzības iestādes (UI) ir neatkarīgas publiskas iestādes, kas nodrošina datu aizsardzības tiesību aktu konsekventu piemērošanu. Tām ir būtiska nozīme personu datu aizsardzības tiesību aizsardzībā, jo īpaši ar korektīvu pilnvaru īstenošanu. EDAK tīmekļa vietnē ir iekļauta virkne UI uzraudzības darbību saistībā ar VDAR izpildi valsts līmenī. Saskaņā ar vienas pieturas aģentūras sadarbības procedūru (VDAR 60. pants) EDAK ir publicējusi valstu UI pieņemto lēmumu reģistru.

3. 1. PĀRROBEŽU SADARBĪBA

Viens no UI uzdevumiem ir koordinēt lēmumu pieņemšanu pārrobežu datu apstrādes lietās.

No 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim datubāzē tika reģistrētas 506 pārrobežu lietas, no kurām 375 bija saistītas ar sūdzībām, savukārt 131 lietai bija cita izcelsme, piemēram, izmeklēšana, juridiskās saistības un/vai mediju ziņojumi.

Vienas pieturas aģentūras mehānisms paredz sadarbību starp vadošo uzraudzības iestādi (VUI) un attiecīgajām uzraudzības iestādēm. VUI vada izmeklēšanu, tai ir galvenā loma vienprātības panākšanā starp attiecīgajām uzraudzības iestādēm, un tā cenšas vienoties par saskaņotu lēmumu attiecībā uz datu pārzini vai apstrādātāju. No 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim no 209 lēmumu projektiem tika pieņemts 141 galīgais lēmums.

Savstarpējās palīdzības procedūra ļauj uzraudzības iestādēm pieprasīt informāciju no citām UI vai pieprasīt citus efektīvas sadarbības pasākumus, piemēram, iepriekšējas atļaujas vai izmeklēšanu. No 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim uzraudzības iestādes uzsāka 243 oficiālas savstarpējās palīdzības procedūras un 2418 brīvprātīgas savstarpējās palīdzības procedūras.

4. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

EDAK saskaņā ar VDAR 71. panta 2. punktu veica aptauju ikgadējā pārskata par EDAK darbībām ietvaros. Aptaujas jautājumi koncentrējās uz EDAK darbu un rezultātiem 2021. gadā, galveno uzmanību pievēršot tās pamatnostādņēm un ieteikumiem, lai saprastu, cik lielā mērā ieinteresētās personas uzskata, ka EDAK norādījumi ir noderīgi VDAR noteikumu interpretēšanā, un lai apzinātu iespējas nākotnē sekmīgāk atbalstīt privātpersonas un organizācijas to mijiedarbībā ar ES datu aizsardzības regulējumu.

5. 2022. GADA STRATĒGIJA UN MĒRĶI

EDAK stratēģija 2021.–2023. gadam ietver četrus galvenos pīlārus, kā arī trīs pamatdarbības katram pīlāram, kurām jāpalīdz sasniegt to mērķus. Saskaņā ar EDAK reglamenta 29. pantu 2021. gada sākumā EDAK pieņēma divu gadu darba programmu 2021.–2022. gadam. Darba programmā ir ievērotas prioritātes, kas noteiktas minētajā stratēģijā, un ar šo darba programmu praksē tiks īstenoti minētie mērķi.

KONTAKTINFORMĀCIJA

Pasta adrese
Rue Wiertz 60, B-1047 Brussels

Biroja adrese
Rue Montoyer 30, B-1000 Brussels